

meget naturligt, at man den Gang indskrænkede [de fremmede handelsrejsende til kun at være berettigede til at rejse i Købstæderne, fordi de laa ved Havnene. Nu derimod, 70 Aar efter, ere Forholdene helt] forandrede. Jernbanenettet omspænder Landet paa Kryds og tværs, og der er opstaaet mange store Handelscentre paa Landet. Naar vi skulle revidere en saadan Forordning, bør man tage Hensyn til Erhvervslivets Krav, og jeg har den Opfattelse, at Erhvervslivet fordrer og ønsker, at de fremmede handelsrejsende faa Lov til at besøge de Kunder, de have paa de forskellige Handelspladser. Der er jo mange store Forretninger udenfor Købstæderne, og der er vokset mange Byer op, Herning f. Eks. har omtrent lige saa mange Tusend Indbyggere, som Mariager har Hundreder, og det er da naturligt, at de fremmede handelsrejsende faa Lov til at besøge deres Kunder i saadanne Byer. Af Statistikkens for 1906, som er den sidst foreliggende, ses det, at udenfor Købstæderne var der ved Haandværk og Industri beskæftiget 294,000, hvorimod der i Købstæderne udenfor København og Frederiksberg er beskæftiget 254,000. Naar nu Forretninglivet har antaget saadanne Dimensioner udenfor Købstæderne, er det ganske naturligt, at de fremmede Huse, som have Forbindelse med Forretninger ude omkring paa Landet, ogsaa faa Lov til at besøge dem, særlig da det ikke skader Købstæderne. Der bliver ikke taget noget fra Købstæderne; jeg kan ikke se, at det vil skade dem det ringeste. Desuden ere Forretningsfolk ikke saa godt tjente med at skulle rejse ind til Byerne, til Gæstgivergaarde og Hoteller, for at gøre Forretninger. De dygtige Folk ville helst gøre dem hjemme paa Kontoret, hvor de have deres Papirer, Fakturaer osv. og kunne se Priserne efter. Derfor er det uheldigt, at de handelsrejsende ikke have Tilladelse til at rejse ud omkring. Man kunde spørge: Hvordan stiller det sig i Praxis. Ja, der sker jo tit det ulovlige, at de fremmede handelsrejsende besøge deres Kunder udenfor Købstæderne, og det var heldigt, om man kunde faa Loven til at bøje sig for, hvad der foregaar i Livet, navnlig da der ikke sker nogen Skade derved. I Udlandet er man heller ikke bange for at give en saadan Tilladelse. I Belgien, Frankrig, Holland, Italien, Irland, Storbritannien, Sverige, Østerrig-Ungarn, Svejts, Tyskland have de rejsende Lov at rejse baade i By og paa Land. Det eneste Sted, hvor de ikke have Lov til det, er Danmark og, saa vidt jeg ved, ogsaa

Norge. Da Forholdene have udviklet sig saaledes, at vi have mange Byer udenfor Købstæderne — der er 12 Byer udenfor Købstæderne, der have mellem 2,000 og 7,000 Indbyggere, der er 16, som have mellem 1,000 og 2,000, medens der er 18 Købstæder, som have under 2,000 ned til 730 Indbyggere —, saa synes jeg nok, at man bør tage Hensyn dertil og til Erhvervslivets Udvikling. Da der ligger saa mange Forretninger paa Landet, forekommer det mig heldigt, om man gav fremmede handelsrejsende Lov til at besøge deres Kunder der. — Naar denne lille Forandring bliver gjort, er jeg ellers meget tilfreds med Forslaget. Da Forslaget nu skal i Udvalg, anbefaler jeg det til hurtig Behandling og haaber, at Resultatet vil kunne tilfredsstille Erhvervslivets Krav. Jeg skal hermed anbefale Lovforslaget.

Lange: Ogsaa jeg hilser dette Lovforslag med Glæde. Jeg har gentagne Gange i Folketinget henledt Opmærksomheden paa det korrekte i at forhøje den Afgift, de fremmede handelsrejsende betale, naar de komme ind i Landet. Jeg vil derfor ønske, at Lovforslaget kan blive behandlet hurtigt, og at det kan blive til Lov i Aar. Jeg er i det væsentlige enig med det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Tvede), men jeg ønsker en Ændring af saa ringe Art, at jeg ikke antager, at det kan være vanskeligt at faa den gennemført. Det er i § 4, tredje Stykke, der lyder saaledes: „Det meddelte Adgangsbevis vil til ethvert Tidspunkt efter Forlangende af Politiet saavel i den Kommune, i hvilken det er udstedt, som i andre Kommuner være at fremvise.“ Jeg vilde ønske, at der kom til at staa, at Adgangsbeviset skulde fremvises paa Politikontoret i enhver By, og jeg skal begrunde det. De fremmede handelsrejsende ere ikke utilfredse med, at de skulle fremvise Adgangsbeviset paa Politikammeret, men derimod med, at de skulle møde personlig baade der og paa Toldkontoret. Det forekommer mig ganske umuligt for Staten at kontrollere, naar et Maanedskort for en handelsrejsende er udløbet, naar det ikke bliver vist frem i de respektive Byer, hvor de rejse. Det er en stor Fristelse for dem, naar Maanedskortet er udløbet, at forsøge paa at benytte det efter den Tid. Man skal ikke sætte den menneskelige Skrøbelighed paa en for haard Prøve. Jeg ønsker altsaa ikke alene for Kontrollens Skyld, men ogsaa fordi det kan være behageligt for den rejsende selv i Stedet for Gang